

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
(Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2021»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Χρύσης Παντελίδης	Σωτήρης Ιωάννου
Χάρης Γεωργιάδης	Αλέκος Τρυφωνίδης
Ονούφριος Κουλλά	Μη μέλη της επιτροπής:
Σάβια Ορφανίδου	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15, 22 και 29 Νοεμβρίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρεθήκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, καθώς και εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ). Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών και η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Χρίστος Χριστοφίδης, καθώς και ο βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Κωστής Ευσταθίου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η υπό αναφορά πρόταση νόμου κατατέθηκε αρχικά στη Βουλή στις 4 Νοεμβρίου 2021 από τον κ. Στέφανο Στεφάνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και στη συνέχεια υιοθετήθηκε και από τους κ. Νικόλα Παπαδόπουλο και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ

μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Για τον σκοπό αυτό η εν λόγω πρόταση νόμου αποσύρθηκε και επανακατατέθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2021.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας να υπόκειται σε μειωμένο συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ύψους 9%.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής η εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου ανέφερε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της απότομης αύξησης των τιμών και ειδικότερα αποσκοπεί στη στήριξη των καταναλωτών, των νοικοκυριών και των επαγγελματιών, προκειμένου να ανταποκριθούν στο αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας.

Όπως η ίδια σημείωσε, η υπό αναφορά πρόταση νόμου συνάδει με το περιεχόμενο της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 2021, με τίτλο «Αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών ενέργειας: μια εργαλειοθήκη για δράση και στήριξη», η οποία παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την αντιμετώπιση των άμεσων επιπτώσεων που προκύπτουν από τις τρέχουσες αυξήσεις στις τιμές ενέργειας.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι η πρόταση νόμου δε συνάδει απόλυτα με το πλαίσιο που θέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθότι η εν λόγω Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρεται σε προσωρινά και στοχευμένα μέτρα αναφορικά με την αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών ενέργειας, ενώ οι νομοθετικές ρυθμίσεις που προτείνονται είναι ανοικτού τέλους και μη στοχευμένες.

Επιπροσθέτως, η κυβέρνηση, συνυπολογίζοντας τους πιο πάνω παράγοντες, έχει ήδη προβεί στην υποβολή αιτήματος στην Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά στην επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ ύψους 5% στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος ειδικότερα όσον αφορά στους οικονομικά ευάλωτους καταναλωτές για περίοδο έξι μηνών, πρόταση η οποία κρίνεται ως στοχευμένη.

Περαιτέρω, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οποιοσδήποτε τροποποιήσεις στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών που σχετίζονται με τους συντελεστές ΦΠΑ πρέπει προηγουμένως να τίθενται σε διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
2. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δε συνάδουν αφενός με τις κυβερνητικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και αφετέρου με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για την ενέργεια και το κλίμα. Περαιτέρω, οι εν λόγω ρυθμίσεις κρίνονται ως μη στοχευμένες, καθότι αναμένεται να επωφεληθούν από αυτές τόσο οι μεγάλες ενεργοβόρες επιχειρήσεις όσο και τα νοικοκυριά με υψηλά εισοδήματα, και επιπροσθέτως δεν έχουν καθορισμένη χρονική διάρκεια ισχύος.
3. Ο ΦΠΑ που επιβάλλεται στο ηλεκτρικό ρεύμα δεν αποτελεί κόστος για τις επιχειρήσεις, καθότι τους παρέχεται η δυνατότητα ανάκτησης αυτού.
4. Η κοινωνική πολιτική δεν πρέπει να ασκείται με μειώσεις στους φόρους, αλλά με τη στοχευμένη καταβολή επιδομάτων και την κατάλληλη προσαρμογή των μισθών.
5. Οι πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου προσκρούουν στους δημοσιονομικούς στόχους που έχουν τεθεί από την κυβέρνηση, καθότι από την προτεινόμενη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ προκύπτει σημαντικό

δημοσιονομικό κόστος, το οποίο εκτιμάται περίπου στα € 6,5 εκατομ. τον μήνα ή €78 εκατομ. ετησίως.

Στο στάδιο της εξέτασης της πρότασης νόμου η επιτροπή παρά τις διαφωνίες του Υπουργείου Οικονομικών ως προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις κάλεσε το αρμόδιο υπουργείο όπως προβεί σε επανεξέταση του θέματος και επανέλθει με σχετικές εισηγήσεις.

Σημειώνεται ότι, όσον αφορά στο θέμα της χρονικής διάρκειας του μέτρου, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία οι συντελεστές ΦΠΑ μπορούν να αναθεωρηθούν είτε με σχετική τροποποίηση της νομοθεσίας είτε με την έκδοση διατάγματος από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Συναφώς, στο πλαίσιο της κατ' άρθρον συζήτησης της πρότασης νόμου, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η κυβέρνηση, πέραν του αιτήματός της για επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ ύψους 5% στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος για οικονομικά ευάλωτους καταναλωτές για περίοδο έξι μηνών, έχει επίσης υποβάλει στην Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αίτημα για μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ ύψους 9% στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος για οικιακή χρήση για την περίοδο από την 1^η Νοεμβρίου 2021 μέχρι την 31^η Ιανουαρίου 2022.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσε ότι το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με το αίτημα όπως υποβλήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών στην Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σημειώνοντας παράλληλα ότι μέτρα όπως η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στο ηλεκτρικό ρεύμα πρέπει να είναι προσωρινά, καθότι δε συνάδουν με την επίτευξη των στόχων που θέτει η ΕΕ σε σχέση με την εξοικονόμηση ενέργειας.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ανέφερε ότι από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να υπάρξει περιβαλλοντική επίπτωση, η οποία ωστόσο στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να εκτιμηθεί λόγω έλλειψης σχετικών δεδομένων.

Η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων δήλωσε ότι, σύμφωνα με τη σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οποιαδήποτε μέτρα γενικού χαρακτήρα αφορούν στο σύνολο του πληθυσμού δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση και συναφώς η πρόταση νόμου δεν αντίκειται από αυτή την άποψη στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Η εκπρόσωπος της ΑΗΚ ανέφερε ότι οποιαδήποτε τροποποίηση στους συντελεστές ΦΠΑ στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος πρέπει να γίνει κατά τρόπο που να διευκολύνεται ο υπολογισμός του και παράλληλα να λαμβάνεται υπόψη ότι η έκδοση των τελικών λογαριασμών των καταναλωτών πραγματοποιείται ανά διμηνία. Συναφώς, για πρακτικούς λόγους οποιαδήποτε ρύθμιση για μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στο ηλεκτρικό ρεύμα για οικιακή χρήση θα ήταν προτιμότερο να αφορά περίοδο τεσσάρων μηνών.

Οι εισηγητές της πρότασης νόμου, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, διατηρούν τη θέση ότι η πρόταση νόμου ανταποκρίνεται στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με βάση την οποία παρέχεται η δυνατότητα για λήψη μέτρων προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις τρέχουσες αυξήσεις στις τιμές ενέργειας και δεν αποτελεί καθ' οιονδήποτε τρόπο κρατική ενίσχυση, ενώ παράλληλα δεν αναμένεται να προκύψουν συνταγματικά ζητήματα από ενδεχόμενη ψήφισή της.

Επιπροσθέτως, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα αποτελέσουν σημαντικό μέτρο στήριξης των καταναλωτών, των νοικοκυριών και των επαγγελματιών, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο

προστίθεται στις ήδη βεβαρημένες και οικονομικά δυσχερείς συνθήκες που αντιμετωπίζουν.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για λήψη τελικής απόφασης επί της πρότασης νόμου στο στάδιο της συζήτησής της στην ολομέλεια του σώματος.

1^η Δεκεμβρίου 2021